

แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
Guidelines for Administration of Schools Based on Education Standard
under Buriram Primary Educational Service Area Office 2

อัศนี ศรีคำ^{1*} และสรรรุดี ดีปุ²
Assanee Srikam^{1*} and sanrudee Deepu²

^{1,2}สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000

^{1,2}Department of Educational Administration, Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat
University, Nakhon Ratchasima 30000, Thailand.

^{1*}Corresponding Author, E-mail : Assanee38@gmail.com

Received: 9 October 2024, Revised: 21 November 2024, Accepted: 21 November 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 338 คน ใช้วิธีกำหนดกลุ่มตัวอย่าง แบ่งตามขนาดของสถานศึกษา โดยใช้ตารางสำเร็จรูป Krejcie and Morgan เครื่องมือในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test independent) ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า ครูผู้สอนควรออกแบบการเรียนรู้ทักษะการอ่านและเขียนตามระดับชั้นและมีคู่มือฝึกที่เป็นระบบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเล็งเห็นความสำคัญและสนับสนุนงบประมาณด้านสื่อการสอนและพัฒนาทักษะและเทคนิคการสอนที่ทันสมัย ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน มีการร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและมีคุณภาพ

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนา, การบริหารสถานศึกษา, มาตรฐานการศึกษา

Abstract

This research aims to 1) Study of educational administration, 2) Compare the management of educational organizations grouped by their size, and 3) The research the development guidelines for school administration based on the Office of Buriram Primary Educational Service Area 2 schools' educational criteria. 338 teachers and administrators made up the sample group. Using the pre-made Krejcie and Morgan table, the sample groups were determined and then divided by the school's size. Interviews and questionnaires were among the research instruments. The t-test independence, means, percentages, and standard deviations were among the statistics included in the data analysis. The results showed that; 1) The administration of the educational institution according to the educational standards of the educational institution is generally at a high level. 2) In summary, there were no differences in the findings of the comparison of educational institution management based on the institution's size and educational standards. 3) According to the school's educational requirements, guidelines for the growth of school administration were developed. It was discovered that teachers should have organized training manuals and plan their lessons in reading and writing abilities based on grade levels. It is imperative that school administrators acknowledge the significance of allocating funds for instructional media, cultivate contemporary pedagogical approaches and methodologies, integrate technology into the classroom, and collaborate with families and communities to establish a secure and superior learning environment.

Keywords : Development guidelines, educational management, educational standards.

1. บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และการแก้ไขเพิ่มเติมใน พ.ศ. 2545 กำหนดความหมายของ "การศึกษา" ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาบุคคลและสังคม โดยมีการถ่ายทอดความรู้และการสร้างสรรค์ที่ก้าวหน้าในด้านวิชาการและวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังมุ่งหวังให้คนไทยมีความสมบูรณ์ทั้ง

ร่างกายและจิตใจ มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การศึกษาจึงถูกมองว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ การศึกษาไม่เพียงแต่เป็นการให้ความรู้แต่ยังมีบทบาทในการสร้างความได้เปรียบให้ประเทศในเวทีการแข่งขันระดับโลก ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ โดยเน้นการพัฒนาทักษะ ความรู้ และความสามารถของประชาชน การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยต้องสร้างให้คนมีความฉลาดและจิตสำนึกทางสังคม การศึกษาในประเทศไทยที่ผ่านมาไม่สามารถสร้างคนเก่งและมีจิตสำนึกได้อย่างเต็มที่และมักเน้นการเติบโตทางวัตถุและบริโภคนิยม ซึ่งนำไปสู่วิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ การจัดระบบการศึกษาในประเทศไทยต้องมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและระบบประกันคุณภาพ โดยกระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่กำกับดูแลการศึกษาทุกระดับให้มีมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของสังคม มาตรฐานการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกมิติ สถานศึกษาต้องสร้างคนไทยที่มีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตามสถานศึกษายังคงมีความเหลื่อมล้ำในด้านต่าง ๆ เช่น งบประมาณ คุณภาพและการสนับสนุนจากชุมชน โดยเฉพาะสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันย่อมมีทรัพยากรทางการศึกษาแตกต่างกัน ส่งผลให้คุณภาพผู้เรียนและคุณภาพในการบริหารจัดการของสถานศึกษาแตกต่างกันออกไป (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2563) การบริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการวางแผนและใช้เทคนิคที่เหมาะสมในการบริหาร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารั้วรัมย์ เขต 2 มีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการการศึกษาภายในอำเภอประโคนชัย อำเภอบ้านกรวด อำเภอพลับพลาชัย อำเภอห้วยราชและอำเภอกระสัง โดยใช้แนวทางการบริหารแบบเครือข่ายและนวัตกรรมจัดการศึกษา เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของสถานศึกษาในพื้นที่ จากผลวิเคราะห์สถานการณ์วิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง (SWOT Analysis) ได้พบว่า มีจุดอ่อนที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน เช่น ข้าราชการครูบางส่วนขาดทักษะในการทำงานและขาดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบันและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของผู้เรียนต่ำกว่าระดับประเทศ จึงกล่าวได้ว่าเป็นสภาพปัญหาควรได้รับการแก้ไขเพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาให้ดำเนินไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารั้วรัมย์ เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาบทบาทการบริหารสถานศึกษาให้เป็นตามกรอบของมาตรฐานการศึกษาและจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

3. สมมติฐาน

การบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีการบริหารที่แตกต่างกัน

4. แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 แนวคิดทฤษฎี

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ประกอบด้วย ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดประเภทต่าง ๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร การมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ จริยธรรม ที่เป็นค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ประกอบด้วย การจัดระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจอย่างชัดเจน สามารถดำเนินงานพัฒนาวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาดำเนินการพัฒนาคู่มือและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพและจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีการบริหารชั้นเรียนเชิงบวก สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ครูรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำผลที่ได้มาให้ข้อมูล

ป้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องให้ใช้มาตรฐานการศึกษา, 2561)

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พิมพ์รักษ์ สามคุ่มพิมพ์ และวรกาญจน์ สุขสดเขียว (2557) ทำการวิจัยเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บุษบา ศรีมี (2560) ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินงานและแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สรุปได้ 5 แนวทาง คือ 3.1) ควรมีการปลูกจิตสำนึกในด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้บริหารสถานศึกษา 3.2) ควรมีการจัดอบรม ประชุมสัมมนาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาวะผู้นำ 3.3) สถานศึกษาควรจัดทำแนวทางการการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น 3.4) สถานศึกษาควรมีการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้จากปัญหาที่อยู่ในความสนใจ และ 3.5) สถานศึกษาควรมุ่งส่งเสริมการเรียนรู้และปลูกฝัง เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีการพัฒนาตนเองหรือดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ธีรวัต เอี่ยมมา (2564) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารจัดการตามแนวทางการประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 มี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการตามแนวทางการประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจสถานศึกษาที่ชัดเจน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

5. วิธีดำเนินการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มเป้าหมายการวิจัย

5.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 2,659 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 274 คนและครูผู้สอนจำนวน 2,385 คน

5.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 338 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 35 คน ครูผู้สอนจำนวน 303 คน กำหนดขนาดตามตาราง Krejcie and Morgan (1970) ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นภูมิในการสุ่ม

5.1.3 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 5 คน โดยการเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจงจากผู้มีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1) ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา ที่มีผลงานด้านการบริหารการศึกษาดีเด่น จำนวน 1 คน
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีผลงานด้านการบริหารสถานศึกษาดีเด่น จำนวน 2 คน
- 3) ครูผู้สอน ที่มีผลงานด้านการจัดการเรียนการสอนดีเด่น ได้รับรางวัลระดับภาคหรือระดับประเทศ จำนวน 1 คน
- 4) ศึกษานิเทศก์ ที่มีผลงานด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนจำนวน 1 คน

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ดังนี้

5.2.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ได้แก่ ตำแหน่งและขนาดของสถานศึกษาและตอนที่ 2 การบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (1967) ดังนี้ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

5.2.2 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง(Semi-structured interview) แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

บุรีรัมย์ เขต 2 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดของแต่ละด้าน จำนวนด้านละ 2 ข้อ มากำหนดเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

5.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์และข้อคำถาม พบว่าแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.50 -1.00 จำนวน 40 ข้อ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดและได้นำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.944

5.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.4.1 แบบสอบถาม

5.4.1.1 ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

5.4.1.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมด้วยแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองและผ่านช่องทางออนไลน์ google forms

5.4.1.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามที่ได้จากการเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองและช่องทางออนไลน์ google forms สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามได้จำนวน 338 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5.4.2 แบบสัมภาษณ์

5.4.2.1 ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เพื่อขออนุญาต สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมนัดวันเวลาสัมภาษณ์ จำนวน 5 คน สรุปความคิดเห็นรอบยอดอีกครั้งทันทีที่การ สัมภาษณ์สิ้นสุดลง การสัมภาษณ์แต่ละครั้งผู้วิจัยได้จดบันทึกและบันทึกเสียงไว้ทุกครั้ง โดยขออนุญาต บันทึกเสียงและจดบันทึกลงสมุดก่อนที่จะบันทึกและนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เป็นความเรียง

5.4.2.2 ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 5 คน ระหว่างวันที่ 7-9 สิงหาคม 2567

5.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลเกี่ยวกับการบริหาร สถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test independent) กำหนด ค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพได้แก่ แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ทำการ วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

6. ผลการวิจัย

6.1 การบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ภาพรวมและรายด้าน

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	ด้านมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน	4.05	0.56	มาก
2.	ด้านมาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการ	4.28	0.60	มาก
3.	ด้านมาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	4.27	0.63	มาก
รวม		4.20	0.53	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.53) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.60) รองลงมาคือ ด้านมาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.63) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.56)

6.2 การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาตาม มาตรฐานการศึกษา	ขนาดของสถานศึกษา				t	p
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง และใหญ่			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน	4.14	0.45	4.01	0.60	2.13*	0.03
2. ด้านมาตรฐานกระบวนการบริหารและ การจัดการ	4.35	0.54	4.24	0.62	1.54	0.12
3. ด้านมาตรฐานกระบวนการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.23	0.49	4.29	0.68	-0.83	0.41
รวม	4.23	0.43	4.18	0.57	1.02	0.31

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน โดยค่าเฉลี่ยของสถานศึกษาขนาดเล็กสูงกว่าค่าเฉลี่ยของสถานศึกษาขนาดกลางและใหญ่

6.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
ที่สุดของแต่ละด้านมา จำนวนด้านละ 2 ข้อ กำหนดเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์ เพื่อหาแนวทางการ
พัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ใน 3 ด้านดังต่อไปนี้

6.3.1 ด้านมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้การอ่านและเขียนทั้ง
ภาษาไทยและอังกฤษตั้งแต่ระดับอนุบาล โดยให้ผู้เรียนสื่อสารอย่างสม่ำเสมอและฝึกในสถานการณ์จริง ครูควร
ออกแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูด ฟัง และอ่านตามระดับชั้น มีการประชุมเพื่อวางแผนและหา
สาเหตุปัญหาต่าง ๆ และควรให้โอกาสผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติในการสื่อสาร

6.3.2 ด้านมาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการ สถานศึกษาควรสร้างระบบการเก็บข้อมูล
การเรียนรู้และการบริหารถูกสร้างขึ้นอย่างมีระเบียบ โดยใช้ระบบสารสนเทศในการจัดการข้อมูลนักเรียน และ
มีการจัดบุคลากรเฉพาะด้านเพื่อพัฒนาทักษะนักเรียน นอกจากนี้ยังการร่วมมือกับครู นักเรียน ผู้ปกครอง และ
ชุมชน มีการจัดทำแผนความปลอดภัยให้กับครูและนักเรียน

6.3.3 ด้านมาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษา
และครูผู้สอนควรมีการใช้หลักสูตรเพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร สร้างโอกาสให้ผู้เรียนค้นคว้า
ข้อมูลด้วยตนเองผ่านการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย อีกทั้งยังมีการจัดหลักสูตรที่สนับสนุนการสร้างรายได้
จากผลิตภัณฑ์ ผ่านการเรียนรู้ในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

7. สรุปผลการวิจัย

7.1 การบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ใน
ระดับมากทุกด้าน

7.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวม
ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
มีจำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน โดยค่าเฉลี่ยของสถานศึกษาขนาดเล็กสูงกว่าค่าเฉลี่ย
ของสถานศึกษาขนาดกลางและใหญ่

7.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 พบว่า ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและเขียน ภาษาไทยและอังกฤษตั้งแต่ระดับอนุบาล โดยให้ผู้เรียนสื่อสารจริง สนับสนุนงบประมาณสื่อการสอนที่ทันสมัย สร้างระบบข้อมูลการเรียนรู้ ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน มีการร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัย รวมถึงการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างโอกาสให้ผู้เรียนค้นคว้าข้อมูล ด้วยตนเอง

8. อภิปรายผล

8.1 การบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพ การศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดการจัดระบบ โครงสร้างและ กระบวนการจัดการศึกษา โดยให้ยึดหลักที่สำคัญข้อหนึ่ง คือ มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา จัดให้มีระบบ ประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บุชบา ศรีมี (2560) ได้กล่าวว่า สถานศึกษาต้องมีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาและถือเป็นส่วน หนึ่งของกระบวนการบริหารที่บุคลากรทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันพัฒนา และร่วมแก้ปัญหา โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ได้รับการศึกษาที่ดีและมีคุณภาพและสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ ธนพล ทองยัง (2564) ที่ได้ศึกษา แนวทางการบริหารและการจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพตาม มาตรฐานการประกันคุณภาพ พบว่า สภาพของคุณภาพตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนบ้านพนาสวรรค์ รวมทั้ง 3 ด้านประกอบด้านคุณภาพของผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารและการ จัดการ และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

8.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการบริหารและการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เป็นการบริหารจัดการแบบมี ส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องปฏิบัติตามหน้าที่ตามกรอบการบริหารงานเหมือนกัน ดังนั้นสถานศึกษาทุกแห่งจึง มีสภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของอชิรญาณ คชบาล (2561) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาที่มีขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ผู้บริหาร ล้วนตระหนักถึงหลักในการบริหาร โดยมุ่งบริหารจัดการให้มีคุณภาพและมีประสิทธิผลอย่างสูงสุด โดยไม่ได้มี ข้อจำกัดจากขนาดของสถานศึกษาและสอดคล้องกับผลการวิจัยของบุชบา ศรีมี (2560) ได้ศึกษาสภาพการ ดำเนินงานและแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพ

ภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

8.2.1 ด้านมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยขนาดสถานศึกษาขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาที่มีขนาดเล็กในการจัดการเรียนการสอนของครู ครูจะใกล้ชิดกับนักเรียนกับนักเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ จะมีความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนการสอน ตามบริบทของสถานศึกษา ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ทันที ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศุภิสรา ทดลา (2566) ได้กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก ครูจะใกล้ชิดกับนักเรียนเห็นพัฒนาการและความก้าวหน้าของนักเรียนมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่และการติดตามพัฒนาการของนักเรียนที่ทำได้ง่ายกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของชมพูนุช บุญมาวงษา ชาญวิทย์ หาญรินทร์และวัชรวิชัย บุญเรือง (2565) ได้ศึกษาวัฒนธรรมคุณภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอผลการอภิปรายใน 3 ด้าน ดังนี้

8.3.1 แนวทางการพัฒนาด้านมาตรฐานคุณภาพผู้เรียน ควรฝึกให้ผู้เรียนสื่อสารในสถานการณ์จริงอย่างสม่ำเสมอ มีการสื่อสารและการคิดคำนวณที่ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเชมชุดา ศรีสุวรรณ และสุรัตนา อติพัฒน์ (2566) ได้กล่าวว่า ครูผู้สอนต้องจัดการเรียนการสอนตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกพูดตามและได้ฟังให้เข้าใจชัดเจนมากยิ่งขึ้น ต้องมุ่งเน้นความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนในแต่ละชั้น ออกแบบการเรียนรู้ให้ตรงตามความสนใจของผู้เรียนและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิรภัทร พวงทอง (2564) ได้ศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 พบว่าสถานศึกษาต้องปฏิบัติตามแผนโครงการในการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนการสื่อสาร และการคิดคำนวณ ครูผู้สอนเพื่อร่วมกันพัฒนาทักษะการอ่านและมีการบันทึกความก้าวหน้าและพัฒนาการของผู้เรียน

8.3.2 แนวทางการพัฒนาด้านมาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการ สถานศึกษาควรมีระบบการจัดการข้อมูลการเรียนรู้และการบริหารและได้รับการพัฒนาอย่างมีระเบียบ รวมถึงการจัดบุคลากรเฉพาะด้านการใช้ระบบสารสนเทศ การใช้เทคโนโลยี มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าโดยสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พิทยพันธ์ พวงเดช (2561) ได้กล่าวว่า สถานศึกษาต้องทบทวนการจัดระบบบริหารทรัพยากรที่มีอยู่ มีการสร้างสารสนเทศอย่างเป็นระบบโดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์วางแผน กำหนด เป้าหมายอย่างชัดเจนและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัชนก เสี่ยงบุญ (2564) ได้ศึกษา การพัฒนาแนวทางการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวทางการบริหารมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ พบว่า ผู้บริหารแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาระบบ

บริหารและสารสนเทศ วางแผนการพัฒนาระบบบริหารและสารสนเทศ มีสอดคล้องกับการดำเนินงานตามแผน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามมาตรฐาน

8.3.3 แนวทางการพัฒนาด้านมาตรฐานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษาและครูผู้สอนควรส่งเสริมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ ฝึกลงมือทำ สนับสนุนการแสดงออก ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วารินทร์พร พันเพ็ญ (2562) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ Active Learning เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญเน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ เรียนรู้ด้วยตนเองโดยมีครู เป็นผู้ให้คำแนะนำให้กับผู้เรียนและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรัญญา พุทธควาและคันสนีย์ จะสุวรรณ์ (2565) ได้ศึกษา การพัฒนาสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พุทธศักราช 2561 พบว่า ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนปฏิบัติ กล้าแสดงออก รับฟังความคิดเห็น สามารถให้ผู้มีส่วนร่วมเข้าถึงแนวทางปฏิบัติในการจัดการศึกษา โดยยึดการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

9.1.1 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน ดังนั้น สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ ครูผู้สอนจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เขียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษตั้งแต่อนุบาล โดยเน้นการสื่อสารจริง รวมถึงพัฒนาทักษะการสอนคณิตศาสตร์ด้วยเทคนิคใหม่และนวัตกรรมการคิดคำนวณ

9.1.2 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวมโดยภาพรวมไม่แตกต่าง โดยสถานศึกษา ขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและใหญ่ ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรส่งเสริมให้ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในทุกโรงเรียนร่วมกันแก้ปัญหาและร่วมปรับปรุงการจัดการศึกษา โดยมี เป้าหมายสำคัญ คือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ได้รับการศึกษาที่ดี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดี

10.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

10.2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

10.2.2 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

11. กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. สรรฤดี ดีปุ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
ขอขอบพระคุณ นายณัฐนนท์ วิทยาประโคน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์
เขต 2 ที่ให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา
และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือใน
การตอบแบบสอบถามด้วยดี

12. เอกสารอ้างอิง

- เข็มชูดา ศรีสุวรรณและสุรัตนา อติพัฒน์. (2566). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน. *วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร*.
6(4) : 1-10.
- ชมพูนุช บุญมาวงษา, ชาญวิทย์ หาญรินทร์และวัชรีย์ แซงบุญเรือง. (2565). วัฒนธรรมคุณภาพที่ส่งผลต่อ
คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1.
วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. 16(2) : 129-132.
- ธนพล ทองยัง. (2564). แนวทางการบริหารและการจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนบ้านพนาสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 3. *Journal of Education Academic Chiang Rai Rajabhat University*. 5(3) :
12-13.
- ธีรวัต เอี่ยมมา. (2564). การศึกษาสภาพการบริหารจัดการตามแนวทางการประเมินคุณภาพมาตรฐาน
การศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38. *Journal of Roi
Kaensarn Academ*. 6(9) : 214-230.
- บุษบา ศรีมี. (2560). *สภาพการดำเนินงานและแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน เพื่อประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
จัดการการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องให้ใช้มาตรฐานการศึกษา” (2561, 24 กันยายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่
135 ตอนพิเศษ. หน้า 4.

- พีรภัทร พวงทอง. (2564). สภาพและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พิทยพันธ์ พวงเดช. (2561). การจัดระบบสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิมพ์รักษ์ สามัคภูมิพิภพและวรกาญจน์ สุขสดเขียว. (2557). การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรีเขต 1. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. 4(3) : 141-151.
- รัชนก เสี่ยงบุญ. (2564). การพัฒนาแนวทางการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวทางการบริหาร มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรัญญา พุทธควีและศันสนีย์ จะสุวรรณ์. (2566). การพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พุทธศักราช 2561. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 16(1) : 190-203.
- วารินทร์ พินเฟื่องฟู. (2562). การจัดการเรียนรู้ Active Learning. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). 9(1) : 135-145.
- ศุณิสา ทดลา. (2566). โรงเรียนขนาดเล็ก ปัญหาหรือโอกาสของการจัดการศึกษา. *Journal of Educational Studies*. 17(2) : 53-63.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). การกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็นเอ็ดนะเทรตติ้ง.
- อชิรญาณ คชบาล. (2561). การศึกษาการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. New York : Harper & Row.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining sampling size for research activities. *Journal of Education and Psychological Measurement*. 10(11) : 308-318.
- Likert, R. (1967). *The method of constructing and attitude scale*. New York : Wiley & Son.